

Číslo: 6340-5000/2017
Bratislava: 27. 3. 2017

Listom zo 24. 2. 2017, doručeným 28. 2. 2017, ste sa na nás obrátili so žiadosťou o poskytnutie metodického usmernenia k zákonu č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“).

Uvádzate, že Mesto Levoča má zámer obstarat' dodávateľa reštaurátorských prác na stavbu „Rekonštrukcia fontány dobročinnosti“ s predpokladanou hodnotou zákazky 109 261,88 eur bez DPH. Predmetom zákazky je komplexná rekonštrukcia telesa fontány reštaurátorským spôsobom, výmena technológie fontány a zriadenie novej elektrickej prípojky. Na uvedenú stavbu má Mesto Levoča spracovaný návrh na reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky, ktorý je schválený miestne príslušným Krajským pamiatkovým úradom. Spracovateľom návrhu na reštaurovanie pamiatky je Pamiatkový úrad SR, Oblastný reštaurátorský ateliér Levoča, Nová 55, 054 01 Levoča.

Na základe uvedeného Mesto Levoča plánuje postupovať pri obstarávaní predmetnej zákazky podľa § 116 zákona o verejnom obstarávaní, postupom priameho rokovacieho konania, pri splnení podmienky podľa § 81 písm. b) bod 1. zákona o verejnom obstarávaní a vyzvať uchádzača - Pamiatkový úrad SR, Oblastný reštaurátorský ateliér Levoča, Nová 55, 054 01 Levoča - na priame rokovacie konanie, ktorého obsahom bude rozsah a cena predmetu plnenia zákazky. Pre úplnosť uvádzate, že na predmetnú dokumentáciu - Návrh na reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky - sa vzťahuje zákon č. 185/2015 Z. z. autorský zákon. Miestne príslušný Krajský pamiatkový úrad vo svojom stanovisku určil, že predmetné stavebné/reštaurátorské práce je možné realizovať len za podmienok určených v stanovisku a pri dodržaní postupov a technológií reštaurovania, ktoré sú uvedené v predmetnom návrhu na reštaurovanie pamiatky.

V zmysle uvedeného sa pýtate, či je výklad uvedených častí zákona o verejnom obstarávaní správny, resp. či je možné postupovať pri obstarávaní predmetnej zákazky postupom priameho rokovacieho konania.

V predmetnej veci Vám poskytujeme nasledovné metodické usmernenie.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní sú verejný obstarávateľ, obstarávateľ povinní pri zadávaní zákaziek, koncesií a pri súťaži návrhov postupovať podľa tohto zákona.

Podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ vyzve na rokovanie jedného vybraného záujemcu alebo viacerých vybraných záujemcov, s ktorými rokuje o podmienkach zmluvy, ak spĺňa aspoň jednu z podmienok uvedených v § 81 písm. b), d) až h) tohto zákona.

Podľa § 81 písm. b) prvý bod zákona o verejnom obstarávaní priame rokovacie konanie môže verejný obstarávateľ použiť len vtedy, ak je splnená podmienka, že tovar, stavebné práce

alebo služby môže poskytnúť len určitý hospodársky subjekt a predmetom zákazky je vytvorenie alebo nadobudnutie jedinečného umeleckého diela alebo umeleckého výkonu.

Podľa bodu 50 Preambuly Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES vzhľadom na škodlivý vplyv na hospodársku súťaž by sa rokovacie konanie bez predchádzajúceho zverejnenia oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania malo využívať len vo veľmi výnimočných prípadoch. Táto výnimka by sa mala obmedziť na prípady,... keď je od začiatku jasné, že toto uverejnenie by nepodnietilo väčšiu hospodársku súťaž alebo neprinieslo lepšie výsledky obstarávania, v neposlednom rade preto, že z objektívneho hľadiska existuje len jeden hospodársky subjekt, ktorý môže túto zákazku realizovať. To je prípad umeleckých diel, keď osoba umelca štandardne určuje jedinečný charakter a hodnotu samotného umeleckého predmetu. Výlučnosť môže vyplývať aj z iných dôvodov, ale využitie rokovacieho konania bez zverejnenia, keď situáciu výlučnosti nevytvoril samotný verejný obstarávateľ so zreteľom na budúci postup obstarávania, môžu odôvodniť len situácie objektívnej výlučnosti.

Samotná skutočnosť, že na návrh na reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky, schválený miestne príslušným Krajským pamiatkovým úradom, sa podľa Vás vzťahuje autorskoprávna ochrana podľa zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon, nemusí podľa názoru Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) nevyhnutne znamenať splnenie podmienky podľa § 81 písm. b) prvý bod zákona o verejnom obstarávaní. Verejný obstarávateľ by mal skúmať, či existuje viac ako jeden hospodársky subjekt, ktorý môže poskytnúť stavebné (rekonštrukčné) práce, ktoré sú predmetom danej zákazky, resp. či by sa v prípade realizovania otvoreného súťažného postupu verejného obstarávania na uvedený predmet zákazky nemohli zúčastniť takéhoto postupu aj iní uchádzači, ktorí by spĺňali stanovené podmienky pre účasť vo verejnom obstarávaní.

Z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C – 57/94 EK vs. Taliansko vyplýva, že ustanovenia umožňujúce zadať zákazku postupom priameho rokovacieho konania je potrebné vykladať reštriktívne. Znamená to, že zodpovednosť za výber a použitie priameho rokovacieho konania je na verejnom obstarávateľovi, ktorý má zároveň aj povinnosť odôvodniť a preukázať splnenie podmienky pre aplikáciu tohto postupu verejného obstarávania.

Úrad v súlade s pôsobnosťou vymedzenou v ustanovení § 147 písm. h) zákona o verejnom obstarávaní usmerňuje metodicky účastníkov procesu verejného obstarávania. V danej súvislosti sa úrad vyjadruje výlučne k aplikácii ustanovení obsiahnutých v zákone o verejnom obstarávaní a nemá kompetencie „odobrovať“, či určovať účastníkom verejného obstarávania konkrétny postup zadávania zákazky. Uvedená činnosť by jednoznačne kolidovala s dohľadovou právomocou úradu, ktorý by v prípade nahrádzania rozhodnutí účastníkov verejného obstarávania v podstate kontroloval sám seba.

Na záver uvádzame, že úrad k problematike použitia priameho rokovacieho konania (tzv. dostupnosť z jedného zdroja) vypracoval a na webovom sídle v sekcii Legislatíva/Methodika/Dohľad, v záložke Všeobecné metodické usmernenia k zákonu č. 343/2015 Z. z. zverejnil všeobecné metodické usmernenie.

